

vergadering **C341**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie

van 30 juni 2022

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het activeren van Brusselse werkzoekenden voor tewerkstelling in Vlaanderen – 3503 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de steun van het Agentschap Innoveren en Ondernemen aan kmo's – 3391 (2021-2022)	5
VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de uitdagingen bij de detachering van werknemers – 3228 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het onderzoek van Universiteit Antwerpen naar de arbeidsmarktpositie van migranten – 3235 (2021-2022)	9
VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de versoepeling van de gecombineerde vergunning voor werk en verblijf – 3488 (2021-2022)	14
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de indexatie van de handelshuur – 3301 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het voorstel voor een 'groene en eerlijke' indexering van handelshuur – 3389 (2021-2022)	17
VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over steun aan Vlaamse bedrijven uit de Brexit Adjustment Reserve – 3372 (2021-2022)	20

VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het activeren van Brusselse werkzoekenden voor tewerkstelling in Vlaanderen – 3503 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Minister, op 21 juni was u in Diegem en kondigde u aan dat er jaarlijks 2000 extra Brusselse werkzoekenden naar onze arbeidsmarkt zouden moeten komen. Dat is een ambitie die wij alleen maar kunnen ondersteunen wanneer we weten dat er in Brussel 83.000 werkzoekenden zijn terwijl er in Vlaams-Brabant alleen al 9200 vacatures wachten op invulling. De beroepen waarvoor Brusselaars in Vlaanderen in aanmerking zouden kunnen komen, zijn natuurlijk vooral jobs waar een kortgeschoold profiel voor nodig is, zeggen Actiris en VDAB. Het gaat onder andere over huishoudhulp maar ook over beroepen in de verzorgingssector, voeding en horeca. Ook jobs in de beveiliging, transport en logistiek of bouw en techniek zouden prima geschikt zijn voor die mensen uit Brussel.

Er zijn natuurlijk ook drempels waarbij taal met stip bovenaan staat, maar ook de erkenning van diploma's, mobiliteit, studieniveau en kinderopvang kunnen zeker probleempunten vormen.

Het is niet de eerste keer dat die ambitie is geuit. We juichen toe dat ze wordt herhaald en we hopen ook dat er effectief extra initiatieven komen.

Minister, welke extra concrete initiatieven zult u nemen om jaarlijks die 2000 extra Brusselse werkzoekenden in Vlaanderen aan de slag helpen?

Zijn er bijkomende afspraken gemaakt met de bevoegde Brusselse minister van Werk?

Denkt u ook aan initiatieven richting Wallonië? Het zou ook goed zijn wanneer we jaarlijks ook 2000 bijkomende Waalse werkzoekenden naar Vlaamse jobs zouden kunnen halen.

Wordt de toeleiding naar en invulling van vacatures door Brusselse en Waalse werkzoekenden actief gemonitord?

Wordt er in een bijsturing voorzien wanneer blijkt dat de ambitie van 2000 per jaar niet wordt gehaald? Ik kijk alvast uit naar uw antwoorden.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Collega Ongena, ik ben eerst en vooral tevreden dat mijn collega Clerfayt mij is gevolgd in de ambitie om 2000 extra Brusselse werkzoekenden per jaar in Vlaanderen aan de slag te krijgen. We kennen de situatie op de Brusselse arbeidsmarkt en op de onze, daar liggen dus wel wat kansen. Een gedeeld en helder ambitieniveau moet VDAB en Actiris helpen om ook in de geformuleerde acties voldoende ambitieus te zijn.

Er zullen voldoende Brusselse werkzoekenden door Actiris naar VDAB-trajecten worden toegeleid. Het nieuw samenwerkingsakkoord dat met minister Clerfayt werd gesloten, is daar wat mij betreft alvast een goede basis voor.

VDAB en Actiris zullen in het najaar alleszins opnieuw een communicatiecampagne lanceren om de werkgevers te sensibiliseren om Brusselse werkzoekenden aan te werven. Net zoals de campagne 'Een job est aussi un job' gericht naar werkzoekenden, zal een gelijkaardige campagne met als doelpubliek werkgevers worden gelanceerd.

Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan de mogelijkheid van een individuele beroepsopleiding met taalcoaching (IBO-T) en taalcheques voor werkgevers.

In het kader van de nieuwe werkgeversdienstverlening van VDAB, zal VDAB net zoals dat gebeurt met Actiris, alle knelpuntvacatures onmiddellijk delen met de Service Public Wallon de l'Emploi et de la Formation Professionnelle (Forem). VDAB brengt in dat kader ook systematisch de mogelijkheden van interregionale bemiddeling onder de aandacht van de werkgevers. De provinciale directies van VDAB en le Forem hebben regelmatig ook uitwisselingen over mogelijke praktische acties om de Vlaamse vacatures bekend te maken bij hun Waalse werkzoekenden. Ook werkgeversorganisaties hebben daar een belangrijke rol in te spelen. Zij kunnen bedrijven warm maken om over het gewestelijk muurtje te kijken. Daar hebben we vastgesteld dat er ook nog wel een uitdaging ligt.

Verder is in de federale arbeidsdeal voorzien dat langdurig werkzoekenden tijdelijk een deel van hun werkloosheidsuitkering kunnen cumuleren met een loon wanneer ze aan de slag gaan over de gewestgrens. Deze maatregel kan een extra stimulans betekenen voor het groot aantal Brusselse werkzoekenden om toch de stap te zetten richting een job in Vlaanderen.

Om de gestelde ambitie te kunnen waarmaken, zullen we inderdaad ook vanuit het beleid actie moeten ondernemen rond de verschillende drempels die in het gezamenlijke onderzoek naar voren zijn gekomen. Het gaat over heel wat drempels en in de mate dat we die kunnen wegwerken, ben ik ervan overtuigd dat dit een heel actieve stimulans kan zijn. Ik denk dan aan de erkenning van buitenlandse diploma's waarbij we gratis voorzien in hulp en begeleiding. Uiteraard zijn taal en ook mobiliteit, ondanks de nabijheid, vaak een issue. Vlaanderen wordt vaak gepercipieerd als het buitenland. Dat kreeg ik ook te horen in Diegem. Ook discriminatie in sommige sectoren – we doen daar samen met professor Baert de nulmeting – en kinderopvang zijn thema's. Er zijn heel veel drempels waarrond gewerkt wordt. Wanneer we daarin slagen, zal de toeleiding gemakkelijker gaan.

Ik heb mijn Brusselse collega ook gevraagd om de kansen op tewerkstelling in Vlaanderen te blijven benadrukken, alsook om een traject naar een Vlaamse vacature minder vrijblijvend te maken. Wie de keuze maakt voor een Nederlandstalig traject, moet daar ook het nodige engagement voor tonen om dit traject te doorlopen en ook te solliciteren op een Vlaamse vacature.

Als we ambities stellen, moeten we die uiteraard ook kunnen opvolgen. VDAB zal opeenvolgend met Actiris en le Forem de nodige afspraken maken om deze monitoring op te zetten en te onderhouden. Indien nodig zal op basis van de monitoring moeten worden bijgestuurd.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik ben blij dat er heel wat initiatieven worden genomen zoals een campagne en de IBO-taaltrajecten. U kijkt ook naar de werkgevers, en er is de federale arbeidsdeal, waar sommigen nogal laatdunkend over doen, maar daar zitten maatregelen in om de interregionale mobiliteit van werkzoekenden te bevorderen. Het zijn allemaal maatregelen die mensen proberen te verleiden om die stap te zetten. Men zou kunnen zeggen dat het wortelmaatregelen zijn. Men gaat proberen mensen aan te moedigen om dat toch maar te doen en men gaat hen daarin helpen. Het zal moeten blijken of dat voldoende is.

Een heikel punt blijft dat je naast de wortel ook de stok hebt. Dan heb ik het over handhaving. In Vlaanderen doen we dat wel – het kan nog altijd beter – richting mensen die onvoldoende inspanningen zouden doen om een job aan te nemen. Maar we weten dat men daar in Wallonië en Brussel anders naar kijkt en dat de

handhaving daar minder strikt is. Ik vrees dat het zal staan of vallen met de vraag of er voldoende handhaving is in Brussel en Wallonië als iemand hier komt solliciteren voor een Vlaamse job, ze uiteindelijk niet aanneemt en er ook niet voor wordt gesanctioneerd. Hebt u het daar ook over gehad met uw Brusselse collega? Zijn er ook afspraken gemaakt rond een sterke handhaving van Brusselse werkzoekenden die hier komen solliciteren? Zo ja, welke afspraken zijn dat dan?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Collega Ongena, ik begrijp uw vraag. Ik heb in mijn eerste antwoord heel duidelijk gezegd dat wie kiest voor een Nederlandstalig traject, ook het nodige engagement moet tonen om dat te doorlopen en ook te solliciteren voor die Vlaamse vacatures. Maar echt handhaven in een ander gewest, dat kunnen wij natuurlijk niet. Ik deel wel die zorg. Die is ook heel duidelijk uitgesproken aan de collega. Het zal opnieuw een wezenlijk onderdeel zijn van het werkgelegenheidsakkoord dat er stilaan is in Vlaanderen. We hebben daar natuurlijk ook alle goede praktijken en de werking vanuit Vlaanderen meegedeeld. Ik hoop dat we daar in de opvolging van deze samenwerkingsovereenkomst over kunnen blijven spreken, mocht blijken dat dat een probleem blijft, en dat we via de samenwerkingsovereenkomst aan de collega's in Brussel kunnen vragen om in navolging van Vlaanderen met een zelfde gestrengheid de handhaving en de opvolging te doen.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Ik begrijp natuurlijk dat we niet bevoegd zijn voor handhaving in Brussel. Maar als we vanuit Vlaanderen heel veel inspanningen gaan doen om die Brusselse werkzoekenden te verleiden en we steken daar heel veel geld, moeite en tijd in, dan zou het op den duur voor ons heel demotiverend werken als blijkt dat het geen resultaat oplevert wegens een gebrek aan handhaving. Dat is toch iets dat we goed moeten opvolgen, en we moeten op een of andere manier de druk hoog houden.

De voorzitter: De vraag van uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de steun van het Agentschap Innoveren en Ondernemen aan kmo's – 3391 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Iedereen weet het: Vlaanderen is een land van kmo's. De Vlaamse Regering ondersteunt en stimuleert de ondernemerscultuur in Vlaanderen met het oog op de groei van onze kmo's. Dat doet men onder meer door de eventuele drempels voor de dienstverlening en de ondersteuning te verlagen en kmo's te stimuleren om gebruik te maken van de steunmechanismen. Daarnaast ligt de focus eveneens op Europese programma's voor onderzoek en innovatie.

De analyses toonden aan dat het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) steeds meer de kmo's bereikt. Van alle ondernemingen die VLAIO in 2019 ondersteunde, waren drie op de vier kmo's. Van de 200 miljoen euro subsidies werd 60 procent toegekend aan kmo's en 40 procent aan grote ondernemingen. Tien jaar daarvoor was dat nog netjes omgekeerd, we zijn dus op de goede weg. De minister gaf toen aan dat het de ambitie is om deze tendens verder te zetten en jaarlijks steeds meer kmo's te ondersteunen.

We hebben nu het VLAIO-rapport bekeken van 2021. Daar zit natuurlijk een coronajaar in, dus nemen we het gedeelte van de coronasteunmaatregelen even niet

mee. De kmo-portefeuille nemen we ook niet mee, want dat gaat over een vrij groot budget. Als we die twee specifieke maatregelen eruit halen, stellen we vast dat het merendeel van de directe steun aan ondernemingen, ongeveer 44 procent, naar grote ondernemingen ging, 34 procent ging naar de kleine ondernemingen en 8 procent naar de middelgrote ondernemingen. Een 42 procent van de directe steun aan ondernemingen ging dus naar kmo's, terwijl we in 2019 nog op 60 procent zaten. We zitten dus met een kleine daling als het gaat over kmo's.

Natuurlijk is er het corona-aspect, waardoor het misschien wat moeilijker wordt om te vergelijken. Daarom heb ik de volgende vragen:

Hoeveel kmo's heeft VLAIO bereikt in 2021 en hoeveel euro werd in totaal toegekend?

Hoe zult u de doelstelling realiseren om in 2022 procentueel weer meer Vlaamse kmo's te ondersteunen? Hebt u daarvoor een bepaald streefcijfer vooropgesteld?

Welke stappen zult u daarvoor nemen? Ziet u nog ergens anders bijkomende drempels?

Wat zult u doen om de Vlaamse kmo's verder te sensibiliseren om te investeren in innovatie en opleiding?

Ik ga nog een vijfde vraagje stellen, dat niet op papier staat, omdat ik nu toevallig ook de cijfers heb bekeken. Het zal misschien ook puur toeval zijn, maar Limburg loopt enorm achter, en het is uw provincie. Slechts 5 procent van de ondersteuning gaat naar Limburg. *(Opmerkingen van minister Jo Brouns)*

Als we de terugvorderbare voorschotten voor evenementen wegnemen van het totaal, dan heeft Limburg maar 5 procent van het totaalbedrag aan ondersteuning gekregen, maar ik zie vooral een verschil in de onderzoeksprojecten. Ik vraag me af hoe dat komt. Er zijn toch enkele onderzoeksinstellingen aanwezig? Of zit dat dan in andere schuifjes?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Bedankt, collega Gryffroy, voor uw laatste vraag.

Het zal u niet vreemd in de oren klinken dat kmo-ondernemingen ons ook heel nauw aan het hart liggen, van Poperinge tot in Kinrooi. We zijn op dat vlak dus zeker bondgenoten.

Wat uw eerste vraag betreft, heb ik mij gebaseerd op de door u aangehaalde tabel, meer concreet op pagina 146 van het jaarverslag, over de steunprogramma's waarbij er een inhoudelijke dossierbeoordeling is gemaakt. Ik vermeld dus niet de bijna 200.000 ondernemingen die coronasteun kregen en ik laat ook de tienduizenden kmo-portefeuillegebruikers, toch goed voor bijna 43 miljoen euro in 2021, buiten beschouwing, net als de Ecologiepremie-plus, goed voor 20,4 miljoen euro in 2021, en de hinderpremie bij openbare werken, goed voor 7,8 miljoen euro in 2021.

Voor de programma's in die tabel gaat het over 865 unieke kmo's die steun kregen in 2021 tegenover 261 grote ondernemingen. Bijna 77 procent van de gesteunde ondernemingen in die programma's zijn dus kmo's. Naar toegekende steun aan ondernemingen gaat voor deze programma's zowat 50 procent naar kmo's, dat is 165,7 miljoen euro tegenover 174,7 miljoen euro.

Om misverstanden te vermijden: in die bewuste tabel staat ook strategisch basis-onderzoek in de clusterprogramma's vermeld, alsook het onderzoeksdeel bij het ICON-programma (Interdisciplinair Coöperatief Onderzoek), dat is bijna 56 miljoen euro. Die VLAIO-steun gaat integraal naar kennisinstellingen en niet naar bedrijven.

Wat betreft uw tweede en derde vraag: het steunen van zoveel mogelijk kmo's is voor mij geen doelstelling op zich. Ik wil er wel naar streven dat alle kmo's – en ik herhaal: echt wel alle kmo's – die ten eerste, meerwaarde voor Vlaanderen kunnen creëren door innovatie en dat, ten tweede, niet op eigen kracht kunnen, op een laagdrempelige manier een vorm van innovatiesteun kunnen krijgen. Dat is uiteraard heel belangrijk.

Het is inderdaad belangrijk dat onze steun het verschil maakt tussen wel of niet innoveren, want daar gaat het uiteindelijk toch om. Uiteraard moet de belastingbetaler, de maatschappij ook iets terugkrijgen van die innovatie. Ik denk dat we die mening delen. Die twee voorwaarden moeten wat mij betreft dus altijd vervuld zijn.

Om de doelgroep van de kmo's zo goed mogelijk te bereiken, volg ik drie sporen: het bouwen van ecosystemen, kennisdiffusie om innovatievolgers mee te trekken en het verlagen van drempels. Een mogelijkheid waarop we inzetten om meer innovatie te stimuleren bij kmo's, is de uitbouw van een sterk innovatie-ecosysteem. Bijvoorbeeld brengen we in onze speerpuntclusters bedrijven en kenniscentra samen, zodat ze samen innovaties kunnen aanpakken die te hoog gegrepen zijn voor één bedrijf. Dat bouwen van een groep is natuurlijk het voordeel van het ecosysteem. Samenwerking in internationale consortia creëert gelijkaardige opportuniteiten, en ook die samenwerking ondersteunen wij. Hierbij aansluitend stimuleren we kenniscentra om spin-offs te creëren, die op hun beurt als kmo toegang hebben tot VLAIO-steun.

Vervolgens mogen we ook onze innovatievolgers niet uit het oog verliezen. Dat zijn bedrijven die veel baat hebben bij het snel incorporeren van innovaties die al beschikbaar zijn op de markt. Ook hierop zetten we volop in, bijvoorbeeld via programma's zoals TETRA (Technologietransfer door Instellingen voor Hoger Onderwijs) of COOCK (Collectief Onderzoek & Ontwikkeling en Collectieve Kennisverspreiding), de kmo-groeisubsidies, de kmo-portefeuille en de programma's voor innovatieversnelling binnen het contract ondernemerschap, u welbekend. Ik denk wel dat we nog meer inspanningen kunnen doen om die innovatievolgers te bereiken, samen met onze partners, de bedrijfsfederaties en iedereen die actief is in het Vlaamse innovatiegebeuren. Ik ben dan ook blij dat VLAIO in zijn ondernemingsplan een project heeft opgenomen om die kennisverspreiding nog te versterken en zo nog meer innovatievolgers te bereiken. Ik verwacht de eerste voorstellen daaromtrent in het najaar. Een afgeleide doelstelling van kennisdiffusie is dat we zo ook de mature kmo's ertoe aanzetten om zelf aan O&O te gaan doen.

Ten slotte moeten we systematisch de vraag blijven stellen naar de toegangs drempels voor kmo's. VLAIO heeft de voorbije jaren zijn procedures sterk vereenvoudigd. Dat is in deze commissie al herhaaldelijk aan bod gekomen. Het indienen van een steunaanvraag is uiteraard een drempel, maar die ligt laag en vele kmo's vinden hun weg naar VLAIO. Ook het Team Bedrijfstrajecten speelt een belangrijke drempelverlagende rol. De slaagkans als een aanvraag eenmaal is ingediend, is ook zeer hoog, ver boven de 80 procent. Bovendien hebben we specifiek voor startende kmo's het programma van de innovatieve starterssteun ontwikkeld. Met dat programma bereiken we deze kleine bedrijven, die anders geen toegang zouden hebben tot de O&O-steun van VLAIO. Ik stel vast dat het aantal goede dossiers voor dit programma een hoge vlucht kent.

Dan is er uw vierde vraag. Via VLAIO blijven we communiceren naar onze bedrijven en hun de weg wijzen naar ondersteuning. We doen dat ook samen met de partners van het VLAIO-netwerk, dus met organisaties die erg dicht bij ons kmo-weefsel staan. Onze sensibilisering en communicatie ter zake zijn echt wel heel performant te noemen. Waar ik me vandaag wel zorgen over maak, is de beschikbare menskracht om te innoveren enerzijds en de economische onzekerheid anderzijds. Dat gaat dus om factoren die VLAIO overstijgen. We zien voorlopig een terugval in de

bij VLAIO ingediende innovatiedossiers. VLAIO is enkele weken geleden al gestart met een communicatiecampagne, en ook de bedrijfsadviseurs van VLAIO zetten een tandje bij om bedrijven met innovatieopportunities bij te staan om steun aan te vragen. Wat de instroom van O&O-personeel betreft, wil ik de samenwerking met VDAB versterken, bijvoorbeeld via het Team Bedrijfstrajecten en de speerpuntclusters. Het is nog te bekijken in hoeverre die inspanningen tot resultaten zullen leiden. Ik volg dat in ieder geval van zeer nabij.

Wat uw laatste vraag betreft, over de mooie provincie Limburg, zal het u niet verwonderen dat ik dat in het bijzonder zal opvolgen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Dank u. Ik heb nooit ontkend dat uw provincie mooi is, meer zelfs, ik heb dit jaar samen met de Universiteit Hasselt, gelegen in Limburg, een onderzoeksproject gedaan met studenten uit de richting die vroeger Toegepaste Economische Wetenschappen heette. Uit die studie over het subsidiebeleid in Vlaanderen kwamen een paar mooie conclusies. Een positieve conclusie was dat subsidies in elk geval bewijzen een impact te hebben op de organisaties: stijging van tewerkstelling, hogere efficiëntie van het productieproces en stijging van de winst. Door de meer klimaatgerichte steun gaven ondernemers ook aan dat de impact op ecologische bedrijfsfactoren zal toenemen. Die studie is gebaseerd op een bevraging, een enquête.

Een aspect dat bij die studie naar boven kwam – ik heb dat zelf al verschillende keren benadrukt in deze commissie en dat keert altijd terug – is dat er vele bomen in het bos zijn. De meeste ondernemers die een subsidie aanvragen en daarmee tot het einde doorgaan en de subsidie ook krijgen, zullen die subsidie heel vaak opnieuw aanvragen en ook andere soorten subsidies aanvragen. Maar er zijn ook heel veel bedrijven die halfweg de aanvraagprocedure stoppen wegens de complexiteit, maar vooral omdat ze niet weten voor welke subsidie ze in aanmerking komen. Want zoals u zelf kunt zien op pagina 146 en 147, is dat toch een vrij omvangrijk lijstje. Ik heb dus een bijkomende vraag. Hoe kunnen we dat nog beter aanpakken?

Een tweede aspect dat blijkt uit deze studie en dat ik vroeger ook al aangekaart heb, is: hoe toegankelijker je een subsidie maakt, hoe meer kans op fraude. En hoe minder toegankelijk, hoe meer kans dat bedrijven een bepaalde subsidie niet zullen aanvragen. Dus, hoe vinden we daarin een balans?

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord. Uit Limburg?

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Neen, ik ben van Oost-Vlaanderen. Mijn vraag gaat over de aanvragen van de middelgrote ondernemingen. Dat blijken er maar 8 procent te zijn. Is daar een reden voor? Is onderzocht waarom er zo weinig middelgrote ondernemingen steun aanvragen?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Ik apprecieer de bezorgdheden omtrent Limburg maar ook de waardering die u daarvoor uitspreekt, collega Gryffroy. Ik wil graag ook verwijzen naar de extra steun die de Universiteit Hasselt heeft gekregen, tot 3 miljoen euro extra, voor het onderzoek rond waterstof en membraantechnologie, ook in relatie tot energie. U kent dat wel.

Wat uw laatste vraag betreft, collega Gryffroy, ik denk dat dat bij veel zaken zo is: er moet een evenwicht gezocht worden tussen het toegankelijk maken van subsidies enerzijds maar anderzijds moeten daar natuurlijk een aantal drempels in zitten. Ik geloof op dat vlak nogal sterk in controle. Ik denk dat daarin het evenwicht gevonden kan worden.

Ik denk dat ik daarmee geantwoord heb op de vragen uit de tweede ronde.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Er is dus blijvende aandacht. Ik denk niet dat er een antwoord gekomen is op de vraag van collega Malfroot. Zelf denk ik dat die 8 procent puur toeval is. (N.v.d.r.: Tijdens de behandeling van de samengevoegde vragen om uitleg 3228 en 3235, respectievelijk van Maaïke De Vreese en Ilse Malfroot, komt minister Jo Brouns hier nog even op terug.)

De twee voornaamste vragen waar we altijd rekening mee houden en die ik altijd voor ogen houd, zijn de volgende. Ten eerste: hoe kan er een balans gevonden worden tussen het toegankelijk maken en er toch voor zorgen dat er geen fraude gepleegd wordt? Ten tweede: hoe zorgen we ervoor dat de kmo's door de vele bomen het bos nog kunnen zien? Daarvoor kan misschien meer gewerkt worden aan de communicatie, of misschien moeten we het aantal subsidies of het aantal soorten subsidies vereenvoudigen of verminderen. Maar dat kan nog voer zijn voor later.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de uitdagingen bij de detachering van werknemers – 3228 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het onderzoek van Universiteit Antwerpen naar de arbeidsmarktpositie van migranten – 3235 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister, onderzoek van de Universiteit Antwerpen toont aan dat een op de zes, of 15 procent, van de gedetacheerde werknemers die hier werken, afkomstig zijn van buiten de Europese Unie (EU). In 2016 was dat nog 4 procent. Europese bedrijven kunnen, op basis van het vrij verkeer van werknemers, hun werknemers tijdelijk tewerkstellen in andere Europese lidstaten via detachering. Deze werknemers zijn dan legaal aan de slag.

De buitenlandse werknemers voeren vaak tijdelijke opdrachten uit. Ze blijven in dienst van de werkgever in het EU-land van herkomst en betalen daar de sociale bijdragen. Volgens het regelgevend kader moeten de arbeidsvoorwaarden en veiligheidsregels nageleefd worden, zowel van het land dat uitstuurt als van het ontvangende land.

Ondanks het regelgevend kader stellen we vast dat er heel wat grijze zones en uitdagingen zijn bij de detachering. Op de werkvloeren vinden we mensen met verschillende statuten en regels, veiligheidsinstructies en talenkennis. Het werken met onderaannemers maakt alles veel complexer.

Daarover heb ik volgende vragen.

Het werken via detachering zorgt voor tal van uitdagingen voor het respecteren van de regels, het garanderen van de veiligheid en de communicatie. Hoe worden deze in kaart gebracht en concreet aangepakt? Wat zal Vlaanderen daarvoor concreet doen? Wordt er in de sectorconvenanten specifieke aandacht besteed aan de

uitdagingen van de detachering? Welke mogelijkheden zijn er om daar beter op in te spelen? Hoe gaat de Vlaamse Sociale Inspectie, samen met de federale en Europese inspectiediensten, te werk om deze complexe uitdagingen en problematiek aan te pakken? Hoe gaan de andere EU-landen om met detachering?

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): In 2016 was 4 procent van de werknemers die via detachering in België aan de slag ging, afkomstig van buiten de Europese Unie. In 2020 was dat al 15 procent. Detachering wordt een steeds belangrijker kanaal voor arbeidsmigratie.

Die cijfers zijn afkomstig uit een onderzoek van de Universiteit Antwerpen. In 2020 werd in de bouw 24 procent van het arbeidsvolume gepresteerd door gedetacheerde werknemers. In de transportsector ging het om 23 procent, in de sector van de elektrische installaties om 14 procent. Maar ook in sectoren met een hoge toegevoegde waarde, zoals de farmaceutische industrie en de petrochemie, wordt gebruikgemaakt van detachering.

Bij detachering of terbeschikkingstelling wordt een werknemer tijdelijk naar België gestuurd om er diensten te verrichten. Gedetacheerden worden niet zelden aangeworven door een keten van onderaannemers. In principe moeten buitenlandse arbeiders hetzelfde loon en dezelfde arbeidsvoorwaarden krijgen als de Belgische, maar de sociale zekerheid wordt in het land van herkomst geïnd. Dit niet-transparante systeem leidt tot sociale dumping en oneerlijke concurrentie binnen de sector van tewerkstelling.

Hierbij heb ik volgende vragen.

Welke rol ziet u voor detachering van niet-Europese burgers binnen de Vlaamse arbeidsmarkt? Wilt u dit in uw arbeidsmarktbeleid aanmoedigen? Vindt u het groeiend aantal gedetacheerden afkomstig van buiten de Europese Unie wenselijk?

Onderkent u de problemen van detachering met betrekking tot sociale dumping? Hoe zal dit worden aangepakt? Welke rol speelt de Sociale Inspectie hierbij?

Onderkent u de risico's van gedetacheerden die de Nederlandse taal niet machtig zijn, voornamelijk in de bouwsector, en eveneens in andere sectoren? Zet dit u aan om detachering te ontmoedigen?

En dan de laatste vraag: vormt die arbeidsmigratie een speerpunt binnen uw beleid?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Ik wil nog heel even terugkomen op de vorige vraag die u terecht gesteld hebt in de tweede ronde, rond de 8 procent, waar collega Gryffroy nog even naar verwees. We gaan het verder onderzoeken. Een eerste mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat er in verhouding minder middelgrote ondernemingen zijn. Ik wil het verder onderzoeken, dan kunt u daar nog een antwoord op krijgen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): De middelen die u in de middelgrote ondernemingen steekt, kunt u ook in de kleine steken, de kmo's.

Minister Jo Brouns: Ja, we zullen het verder onderzoeken. Het wordt genoteerd.

De voorzitter: Detachering, daarover mag het gaan.

Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dank u, voorzitter, om me bij de les te houden, maar ik vind het belangrijk dat we alle vragen die gesteld worden, beantwoorden.

Het vrij verkeer van personen en diensten, collega's, de Europese interne markt, zijn de fundamenteën van de Europese Unie. Detachering maakt het mogelijk tijdelijke arbeidskrachten in te zetten in verschillende essentiële sectoren, waaronder de bouw en petrochemie. Onze economie heeft nood aan deze mensen, vandaag meer dan ooit. Waar het aanvankelijk enkel Europese onderdanen waren die gedetacheerd werden, zien we sedert enige jaren ook meer derdelanders vanuit andere Europese lidstaten actief in Vlaanderen. Dit is een gevolg van de krapte op de hele Europese arbeidsmarkt.

De interne markt is vrij, maar Europa heeft wel de rechten van de gedetacheerde arbeidskrachten beschermd: de arbeids- en loonvoorwaarden van het tijdelijke land van tewerkstelling zijn altijd van toepassing. Het garanderen van de effectieve toepassing van deze rechten op de werven in Vlaanderen is van primordiaal belang. Ik kom daar straks op terug als ik het over de rol van de inspectie heb.

Een lidstaat van de Europese Unie kan geen beperkingen opleggen op dit vrij verkeer van diensten en personen. Andere EU-landen kunnen dus geen strenger beleid handhaven in het geval van detacheringen.

Wat uw tweede vraag betreft, mevrouw Malfroot, ik heb het doctoraat van de heer Dries Lens met veel aandacht laten doornemen. Nog vóór de publicatie van het doctoraat heb ik aan mijn administratie de opdracht gegeven om te onderzoeken wat de impact is van de stijging van het aantal gedetacheerden in Vlaanderen. U kunt dat onderzoek op de website van de studiedienst van het Departement Werk en Sociale Economie terugvinden.

De bevindingen van mijn studiedienst komen overeen met de bevindingen van doctor Lens, namelijk dat detachering waardevol is, maar dat er ook aandacht moet zijn voor de uitbuiting die het met zich mee kan brengen. Dat blijft een zorg. Zo stellen we vast dat er in verhouding steeds meer gedetacheerde zelfstandigen diensten verlenen in Vlaanderen en minder werknemers. Op zich moet dat geen probleem zijn, maar als je weet dat zij natuurlijk niet moeten voldoen aan sectorale loonvereisten, schuilt er wel een gevaar in en kan dat een teken aan de wand zijn. Dat moeten we dus uiteraard heel goed opvolgen samen met de Vlaamse en andere inspectiediensten.

Wat de volgende vragen betreft, de Vlaamse Sociale Inspectie zet maar liefst 40 procent van haar capaciteit in op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en zelfstandigen en op de uitzendactiviteiten. Het is namelijk in deze materies dat de Vlaamse inspecteurs sociale dumping kunnen opsporen en mee helpen bestrijden.

Ik zeg 'mee helpen bestrijden' want de Vlaamse Sociale Inspectie werkt hiervoor uiteraard nauw samen met de federale collega's, zowel op het vlak van de uitvoering van die gezamenlijke controles als op het vlak van kennis- en informatiedeling.

Eind 2020 werd een samenwerkingsprotocol 'Toezicht op de Sociale Wetten en Toezicht op het Welzijn op het Werk' afgesloten tussen de regionale sociale inspectiediensten en de federale arbeidsinspecties. Dit protocol beoogt naast kennis- en informatie-uitwisseling ook het verlenen van wederzijdse ondersteuning bij inspecties met als doel misbruiken beter te kunnen bestrijden en waarbij ook aandacht gaat naar de werkomstandigheden waarin de werknemers worden tewerkgesteld.

Als gevolg van dit protocol worden er specifieke controles georganiseerd in de bouw, gericht op buitenlandse uitzendkantoren en gedetacheerde werknemers waarbij collega's van het Toezicht op het Welzijn op het Werk (TWW) in het bijzonder letten op de veiligheid op de werven. De Vlaamse Sociale Inspectie en de inspecteurs van het Toezicht op de Sociale Wetten (TSW) richten zich op mogelijke

frauduleuze detachingsconstructies. Vorig jaar werden zo 252 ondernemingen in de bouw onderworpen aan een gezamenlijke controle.

Ook binnen het Vlaams Bouwoverlegcomité (VBOC) werd de veiligheid op de bouwvelden besproken. In overleg met de sector vinden er via een pilootproject meer gecoördineerde inspecties plaats naar de veiligheid op bouwvelden. Dit is een samenwerkingsverband binnen de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD) waarin de Vereniging van Sectorale Instellingen (VSI), TSW en TWW betrokken zijn. Er zijn veertig van deze intensieve gezamenlijke controleacties gepland dit jaar, deze zijn nog volop lopende.

Ook de kennis van het Nederlands is belangrijk om de veiligheid op de velden te garanderen. De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsbemiddeling (VDAB) werkt dan ook met geïntegreerde opleidingen waarbij tegelijkertijd een beroepsopleiding én taalopleiding aangeboden worden.

Wat de tweede vraag van collega De Vreese betreft, de sectoren die gebruikmaken van detachering, onder andere bouw en transport, en waarmee ik een sectorconvenant heb afgesloten, zetten in op thema's als veiligheid, veiligheidsinstructies, inclusie, taalcoaching en dergelijke. Deze engagementen komen ook ten goede aan werknemers die via detachering tewerkgesteld worden in deze sectoren. Dus ja, via de sectorconvenants zet ik hierop in.

Wat uw vijfde vraag betreft, mevrouw Malfroot, arbeidsmigratie is voor mij een speerpunt in die zin dat het tegelijkertijd ook het sluitstuk is van ons arbeidsmarktbeleid. Dat zal ook opnieuw blijken uit het werkgelegenheidsakkoord dat we hier zo snel mogelijk gaan presenteren. Eerst en vooral moeten we dus inzetten op het activeren van mensen die in Vlaanderen wonen, op mensen met een migratieachtergrond. De krapte op de arbeidsmarkt is zonder meer historisch te noemen. Arbeidsmigratie kan hier een deel van de oplossing zijn, ik benadruk 'een deel van de oplossing'. In mijn beleid leg ik de focus op het aantrekken van hooggeschoolden en werknemers die een knelpuntberoep kunnen invullen.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister, dank u wel voor uw uitgebreide antwoord. U verwees naar het belang van de kennis van het Nederlands op de werkvloer in verband met de veiligheid. U verwijst daarbij naar VDAB die in opleidingen voorziet en dergelijke meer. Ik vraag me wel af of VDAB daarbij ook gedetacheerde werknemers bereikt. Ik weet dat VDAB voor een enorme taak staat, alleen al om nieuwkomers te bereiken en in die opleiding te voorzien. Maar ik heb er geen zicht op. Ik weet het dus niet. Daarom mijn vraag of VDAB dan ook gedetacheerde werknemers of de bedrijven zelf bereikt. We weten allemaal dat het ook hier om een zeer moeilijk evenwicht gaat: de rotte appels moeten eruit maar we moeten ondernemers die in orde zijn, ook niet om de haverklap gaan controleren. Daarom is het zeer goed om dat zeer gericht te doen en te voorzien in informatie-uitwisseling tussen die verschillende diensten.

Een bijkomende moeilijkheid met de gedetacheerden is dat het om gegevens gaat binnen de Europese Unie, dus dat er binnen de Europese Unie tussen verschillende inspectiediensten voldoende uitwisseling van gegevens moet zijn. Zet u daar ook verder op in? Zijn ook daar initiatieven lopende? Ik denk dat ook daar toch wel wat werk aan de winkel is.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, dank u wel voor uw uitgebreid antwoord. Ik heb er toch een beetje mijn bedenkingen bij. U weet natuurlijk dat die gedetacheerde arbeidskrachten goedkope krachten zijn die hier, laat mij toe dat te

zeggen, het vuile werk komen doen, onder meer in de bouw, die daar onderbetaald voor zijn en die ook de taal niet kennen waardoor het risico op ongelukken bestaat. Ik denk daarbij aan het voorval vorig jaar in die school in Antwerpen. Er kunnen dus wel degelijk zaken gebeuren, vooral dan bij gebrek aan die taalkennis. Onze partij ziet er natuurlijk niet onmiddellijk de meerwaarde van in.

U verwijst hier naar het oplossen van de arbeidskrapte, maar een aantal weken geleden in de plenaire vergadering is het thema aan bod gekomen. Het is een thema dat regelmatig aan bod komt. Studies hebben uitgewezen dat zes op de tien personen van niet-Europese afkomst niet aan het werk zijn. Van de niet-Europese mannen zijn vier op de tien niet aan het werk. Nu extra arbeidskrachten importeren om hier te komen werken, lijkt ons niet noodzakelijk wenselijk. Het is vooral van belang om degenen die hier nu zijn zo snel mogelijk aan het werk te zetten vooraleer er nieuwe mensen worden aangetrokken.

Ik heb nog een derde bedenking. U zei daarnet zelf dat u een studie hebt laten doornemen waaruit bleek dat detachering wel waardevol kan zijn maar dat er ook aandacht moet zijn voor uitbuiting. Hoe gaat u die uitbuiting tegengaan? Wat gaat u daaraan doen?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Er zijn een aantal terechte bijkomende zorgen aangehaald. Ik heb gezegd dat er in het aantrekken van buitenlandse arbeidskrachten heel specifiek gericht op de knelpuntberoepen en hooggeschoolden, kansen liggen maar dat het absoluut een sluitstuk van het Vlaamse arbeidsmarktbeleid blijft dat we het erover eens zijn dat in de vrij grote groep van mensen die niet beroepsactief zijn, 665.000 mensen, inderdaad een heel potentieel van mensen met een migratieachtergrond zit, die we zeker meer moeten bereiken dan we vandaag doen.

Wat het versterken van inspectie betreft, zie ik nog wel wat kansen op het vlak van artificiële intelligentie en het delen en koppelen van data. Dat benutten we vandaag onvoldoende. Ik geef graag dit voorbeeld, waar collega Demir vandaag ook mee bezig is, in een andere context, namelijk die van bestuurlijke handhaving. Collega De Vreese kent dat voorbeeld zeer goed. Ik geloof heel sterk in het koppelen van data en artificiële intelligentie kan ons helpen om veel meer proactief, sneller en efficiënter mogelijk malafide bedrijven op te sporen. Ik denk dat dat ook wel nodig is.

Er is verwezen naar mogelijke vormen van schijnzelfstandigheid. We kennen die. Ik denk dat we onze inspectiediensten op dat vlak nog wel wat kunnen versterken. VDAB heeft daar de kans toe. Het zal niet altijd evident zijn om die mensen te bereiken. Ik denk inderdaad dat daar voor hen nog een aandachtspunt ligt en dat wij ook wel de nodige ondersteuning bieden om daarmee aan de slag te gaan. Want minimaal een basiskennis van het Nederlands, of dezelfde taal maar het Nederlands op de eerste plaats uiteraard, is cruciaal in functie van de veiligheid op de werkvloer.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Ik denk dat AI zeker en vast en hulp kan zijn om zeer gericht te zoeken, natuurlijk in combinatie met de kennis van de mensen binnen de Vlaamse Sociale Inspectie. Ik heb zelf in het verleden heel vaak controles gedaan met de Vlaamse Sociale Inspectie. We zien een enorme moeilijkheid met die detacheringen omdat de bewijslast zo moeilijk is. Die informatie moet immers uit het andere EU-land komen. Daarom is het uitwisselen en delen van informatie tussen al die landen heel belangrijk. Bedenken we bovendien dat er inderdaad ook met derdelanders wordt gewerkt, dan is dat geheel nog complexer. Dit is dus een moeilijke uitdaging voor uw inspectiediensten, voor de Vlaamse inspectiediensten. Vlaanderen kan wel de nodige tools aanreiken, zoals het inzetten op AI.

Verder lijkt het me belangrijk om zeker en vast te waken over dat gelijke speelveld. Ondernemers die geen misbruik maken van het systeem, mogen daar natuurlijk niet voor worden gestraft door te veel controles. Aan de andere kant moeten die rotte appels, die misbruiken er absoluut uit.

Ik ben het volledig eens met wat u zegt over arbeidsmigratie. We moeten natuurlijk eerst en vooral maximaal inzetten op de activering van de inactieven hier. We moeten bekijken wie uit Brussel of Wallonië ook hier kan worden tewerkgesteld. Het sluitstuk van het inzetten op het aantrekken van die hoge profielen is echter absoluut noodzakelijk, aangezien we in een internationale context zitten en dat zeer belangrijk is om Vlaanderen naar een hoger niveau te trekken.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, ik hoor het u graag zeggen, dat u graag hoge profielen wilt aantrekken. Ik zou dat ook wenselijk vinden, maar de realiteit is anders. De instroom die we nu zien, dat zijn helaas niet altijd die hoge profielen. Dat zijn laaggeschoolden die vooral kosten zijn voor onze samenleving. Ze kosten ons veel, vooral qua integratie, welzijn en huisvesting, en de baten zijn voor de werkgevers, want die kunnen goedkope arbeidskrachten tewerkstellen. Ik denk niet dat dat de bedoeling is.

Ik hoor u ook zeggen dat u zult inzetten op de activering van de inactieven die hier zijn. Heel graag, natuurlijk, maar waar blijven de resultaten? Wanneer zult u echt zorgen voor een actief beleid, zodat de migranten die hier nu zijn, ook daadwerkelijk aan de slag geraken?

Dan is er het belang van die controles door de inspectie. Goed, dat moet er zeker zijn, maar daarmee wordt het slechte systeem van detachering natuurlijk niet aangepakt. Ik denk niet dat we die sociale dumping zullen wegwerken door innovatieve middelen en AI in te zetten. Ook wat dat betreft, is er voor u dus nog een groot werkpunt.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de versoepeling van de gecombineerde vergunning voor werk en verblijf – 3488 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Met 88.000 openstaande vacatures bij VDAB is de krapte op de arbeidsmarkt groter dan ooit. Maandelijks loopt het aantal vacatures verder op, de werkgevers zitten met de handen in het haar en zijn naarstig op zoek naar werknemers.

In een poging om meer werkkrachten te vinden, kwam uw staatssecretaris, Sammy Mahdi, met een aanpassing aan de gecombineerde vergunning. De combivergunning voor werk en verblijf kon alleen vanuit het buitenland worden aangevraagd, maar voortaan kan dat ook vanuit België via een digitaal loket. Personen die naar België zijn gekomen met een humanitair visum of die een gezinslid vervoegen dat verblijfsrecht heeft in ons land, komen in aanmerking. Ook Oekraïners zullen toegang krijgen tot de procedure. De inschatting van Mahdi is dat enkele duizenden mensen geactiveerd kunnen worden door de uitbreiding van het systeem.

In uitvoering van de zesde staatshervorming werden diverse bevoegdheden inzake arbeidsmarktbeleid geregionaliseerd. Vlaanderen is nu zelf bevoegd voor het economisch

migratiebeleid. Vlaanderen is dus gemachtigd om te controleren of migranten aan de voorwaarden voldoen om hier te komen werken.

Hierover heb ik de volgende vragen:

Wat vindt u van de aanpassing aan de gecombineerde vergunning door ex-staatssecretaris Mahdi?

Was u betrokken bij dat besluit? Zo ja, op welke manier?

Vindt u dat deze maatregel past in het economisch migratiebeleid van Vlaanderen?

Denkt u dat deze maatregel meer personen zal activeren richting arbeidsmarkt? Zo ja, voor welke beroepen? Op welke gegevens baseert u zich daarvoor?

Vindt u het aantrekken van niet-Europese allochtonen wenselijk?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Wat uw eerste vraag betreft, collega Malfroot, ben ik van oordeel dat deze wijzigingen aan de verblijfswet ook het Vlaamse economische migratiebeleid ten goede komen.

Tot op vandaag kunnen sommige niet-Europeanen een statuutswijziging aanvragen naar 'economisch migrant'. Concreet betekent dat dat mensen die met een studentenvisum, als onderzoeker of via kortverblijf als toerist aanwezig zijn in België, kunnen vervellen naar economische migrant door een gecombineerde vergunning aan te vragen. Zo kunnen zij hier werken als werknemer.

Voor de groep mensen met kortverblijf, bijvoorbeeld toeristen, hebben we in Vlaanderen echter een beperking ingeschreven in onze regelgeving. Toeristen kunnen enkel een gecombineerde vergunning aanvragen wanneer ze een hooggeschoolde vacature of knelpuntvacature invullen. Kortgeschoolden kunnen van deze mogelijkheid dus geen gebruik maken. Alle andere categorieën dienen terug te keren naar het land van herkomst om van daaruit hun aanvraag in te dienen voor een gecombineerde vergunning. Natuurlijk leidt dat vaak tot kafkaïaanse toestanden, dat zal u niet verbazen.

Daarom heeft voormalig staatssecretaris Sammy Mahdi, en mee op vraag van de regio's, een uitbreiding voorzien. Door deze uitbreiding kunnen dus ook niet-Europeanen met een lang verblijf, van meer dan 90 dagen, een statuutswijziging naar economisch migrant aanvragen vanop het Belgisch grondgebied.

De meeste buitenlandse onderdanen met een langdurig verblijf zijn van rechtswege toegelaten tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld gezinsherenigers. Toch kan het voor sommigen interessant zijn om van statuut te veranderen. Iemand die bijvoorbeeld naar België kwam als gezinshereniger, hangt af van het verblijfsstatuut van de persoon waarmee de gezinshereniging zich voltrok. Stel dat het koppel uit elkaar gaat, moet de gezinshereniger terug naar het land van herkomst, terwijl die ondertussen in Vlaanderen werkt. Uiteraard moet de voorwaarde van werk steeds vervuld zijn.

Het debat rond economische migratie heeft wat mij betreft niets te maken met het activeren van mensen met een migratieachtergrond, dat hebben we zonet nog besproken in de vorige vraag. Wel deel ik uw mening dat we prioritair moeten inzetten op het activeren van mensen die hier al wonen.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, u verwees net naar toeristen. Kunt u dat nog even toelichten?

Verder is uw rol daarin me ook niet echt duidelijk. Wat uw inbreng in dit debat is geweest, blijft voor mij onduidelijk. Kunt u die nog eens toelichten?

Uw voorganger, minister Crevits, heeft al heel veel geprobeerd om meer bevoegdheden naar Vlaanderen te krijgen. Zult u het beleid dat zij voerde hier verderzetten?

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Wat ik opmerkelijk vond in de communicatie over het nieuwe voorstel, is dat er heel veel nadruk is gelegd op de Oekraïners die in een tijdelijk verblijfsstatuut zitten. Dat verblijfsstatuut vervalt inderdaad normaal gezien in maart van volgend jaar. Er werd gezegd dat zij dan een gecombineerde werkvergunning zouden moeten aanvragen. Nu, die mensen zitten in een tijdelijk statuut. Wanneer dat tijdelijk statuut vervalt en de oorlog in Oekraïne nog niet afgelopen is, zou het beter zijn dat zij subsidiaire bescherming of asiel aanvragen. In dat geval zijn ze helemaal niet afhankelijk van een werkgever. Die mensen zijn niet naar hier gekomen om te werken, misschien gaan zij intussen wel werken maar wanneer we hier vanuit Vlaanderen het statuut zullen moeten overnemen van al die Oekraïners op basis van werk, dan zorgt dat er eigenlijk voor dat die mensen in een soort van afhankelijkheidssituatie terechtkomen ten opzichte van de werkgever.

Minister, dat is een opmerking die ik u vandaag graag wil meegeven. U kunt dit misschien samen met uw diensten eens bekijken. Het kan absoluut niet de bedoeling zijn dat het statuut van tijdelijk ontheemden wordt vervangen door een werkstatuut. Die mensen moeten in feite subsidiaire bescherming of asiel aanvragen wanneer de oorlog in Oekraïne nog niet is afgelopen, anders komt al die werklast onterecht bij de Vlaamse diensten.

Minister, ik had een schriftelijke vraag ingediend waarin ik het specifieke voorstel had opgevraagd zodat we dit in detail kunnen bekijken. Het gaat over een federale beslissing maar die een grote impact heeft op de regio's. Mijn vraag blijft dan ook om dit in detail te kunnen bekijken.

Wat die toeristen betreft, is me niet helemaal duidelijk wat u daar precies over hebt gezegd. Is het dan zo dat een toerist die hier is als toerist, in kortverblijf, een werkvergunning zou kunnen aanvragen, of heb ik dat nu verkeerd begrepen?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Ik zal beginnen met die verwijzing naar toeristen te verduidelijken. Voor mensen in kortverblijf hebben we in Vlaanderen inderdaad een beperking ingeschreven in onze regelgeving. Toeristen kunnen enkel een gecombineerde vergunning aanvragen wanneer zij een hooggeschoolde vacature of een knelpuntvacature invullen. Het gaat over een periode korter dan negentig dagen. Dit lijkt me een belangrijke aanvulling ter verduidelijking.

Collega De Vreese, u doet een aantal interessante suggesties. Ik deel uw mening dat een gecombineerde vergunning in tijden van oorlog niet echt de beste optie is omdat men dan inderdaad afhangt van één werkgever. Mijn antwoord op uw schriftelijke vraag is onderweg.

Vandaag kunnen hooggeschoolden en knelpuntberoepen in kortverblijf een werkvergunning krijgen. Kortgeschoolden kunnen dat niet. Wanneer dus bijvoorbeeld een Japanner in kortvisum naar hier komt om te solliciteren, moet hij, wanneer hij wordt aangenomen, niet terug naar Japan om die aanvraag te doen.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, ik begrijp uw antwoord nog altijd niet volledig want ik denk niet dat het de doelstelling is van deze combivergunning om toeristen naar Vlaanderen aan te trekken, tenzij ik dat verkeerd begrepen heb. Ik zou daar dus graag nog eens op terugkomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de indexatie van de handelshuur – 3301 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het voorstel voor een 'groene en eerlijke' indexering van handelshuur – 3389 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne (cd&v): Minister, we worden al een aantal maanden geconfronteerd met een bijzonder hoge inflatie. In mei 2022 tekende de gezondheidsindex een stijging op van maar liefst 8,3 procent ten opzichte van mei 2021, en de cijfers voor juni vertonen helaas geen beterschap. Aangezien die inflatie sterk door de energieprijzen wordt gedreven, betekent dat voor wie huurt, zij het residentieel zij het als handelaar in het kader van de handelshuur, vaak een dubbele factuur. De huurprijzen kunnen, indien het handelshuurcontract daarin voorziet, immers jaarlijks worden geïndexeerd, en daarnaast zijn er uiteraard de hoge energiefacturen die handelaars moeten betalen.

Comeos, de federatie van de winkeliers, heeft naar aanleiding van die aanhoudende inflatie een voorstel uitgewerkt om op een evenwichtige en duurzame manier deze periode van hoge inflatie en hoge energieprijzen door te komen. Ze stellen voor om het niveau van toegelaten indexatie af te laten hangen van de EPC-score (energieprestatiecertificaat) van het gebouw. Wie een A-label of beter kan voorleggen, kan in hun voorstel de volledige indexatie doorrekenen. Wie minder goed scoort qua energieprestaties voor het gebouw, zou enkel de indexatie kunnen doorrekenen zonder dat de energieprijzen zijn meegerekend. In het voorbeeld van een contract dat in mei 2022 werd afgesloten, zou dat impliceren dat 'slechts' 4,23 procent kan worden geïndexeerd.

Deze aanpak zou alleszins passen binnen de strategische visie van de Vlaamse overheid om verduurzaming te stimuleren, en is bovendien selectiever dan voorstellen die bijvoorbeeld een volledige indexstop beogen. Mensen die hebben geïnvesteerd in de energiezuinigheid van hun gebouw, worden in dit voorstel immers niet op dezelfde manier bestraft als zij die dat niet doen. Volgens cijfers van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) ontvingen ongeveer 5,5 procent van de handelspanden, 3,34 procent van de horecazaken en iets meer dan 9 procent van de kantoren die een EPC hadden aangevraagd in het kader van verhuur, een A-label of beter. Er is dus nog heel wat potentieel qua verduurzaming en meer energiezuinigheid in de kantoren en handelsruimtes die worden verhuurd. Het voorstel van Comeos zou dus niet alleen een goed economisch effect kunnen hebben, maar ook een ecologisch en energiebesparend effect.

Minister, vandaar een aantal vragen. Hoe staat u ten opzichte van het algemene principe van het Comeosvoorstel om de indexatie te laten variëren in functie van het behaalde EPC-label? Hoe staat u ten opzichte van het voorstel om dan concreet het A-label als norm te nemen? Comeos pleit ervoor om dit zowel voor de handelshuur als voor de woninghuur door te voeren. Indien u er een voorstander van bent om dit voor de handelshuur door te voeren, zult u dit dan ook aankaarten bij uw

collega van Wonen? We hebben ondertussen begrepen uit een eerdere vergadering van de commissie Wonen dat dat daar niet op instemming lijkt te rekenen, maar misschien hebt u wel een warm welkom voor het voorstel van Comeos.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Minister, collega's, ik zal het voorstel zelf niet helemaal opnieuw toelichten. Dat heeft collega Bothuyne al gedaan. Minister, ook van mij dus de vraag: wat is uw standpunt over het koppelen van de indexering van handelspanden aan de energiezuinigheid van het pand? Hoe kan dat principe worden uitgewerkt en toegepast? Denkt u dat dit voorstel zal bijdragen aan de ambitie om te gaan naar meer betaalbare en energiezuinige handelspanden?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dank u, collega's. Ik vind het op zich een voorstel dat de moeite waard is om nader te bestuderen, om in kaart te brengen, wat het in de praktijk juist kan betekenen. Want dat is vandaag voor de handelshuur nog niet helemaal duidelijk. Ik ben dus graag bereid om het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) dat te laten doen en die opdracht ook te geven.

Ik kan de analyse van Comeos begrijpen in de zin dat de huurder van een energie-inefficiënt handelspand, dus met een hoge of slechte EPC-waarde, in zekere zin dus dubbel gestraft wordt. Enerzijds wordt hij door de inflatie gedwongen tot een hogere huurprijs én anderzijds geconfronteerd met een hogere energierekening.

Maar uiteraard speelt die problematiek op de hele huurmarkt: handelshuur, kantoorhuur en woninghuur. Zoals u weet is de huurmarkt een vrij complex gegeven, de prijzen op de woninghuurmarkt gaan ook al jaren in stijgende lijn. Het voorstel van Comeos is in die zin interessant dat het de aanpak van de problematiek van de stijging van de huurprijzen wil koppelen aan een incentive voor de verhuurder om het pand verder te verduurzamen.

Maar het is uiteraard niet mogelijk of wenselijk om ondoordacht welke maatregel dan ook te nemen die voor potentieel onvoorziene en ongewenste schokken op de verhuurmarkt kan zorgen, bijvoorbeeld met hogere basishuurprijzen voor nieuwe contracten. Sta mij dan ook toe om over dit voorstel op dit moment nog geen grote en definitieve uitspraken te doen. Ik wil wel al twee belangrijke praktische kanttekeningen maken.

Ten eerste lijkt dit natuurlijk vooral een aantrekkelijk voorstel voor de huurder. Tijdens de hoorzitting over de handelshuur vorig jaar in deze commissie was er echter ook duidelijk een pleidooi voor het bewaren van het precaire evenwicht tussen de belangen van de huurder en de verhuurder, dat vandaag in de handelshuurwetgeving is opgenomen. Niet in het minst werd door Comeos zelf dat nogmaals benadrukt. Ook de verhuurder is immers niet per se een grote kapitaal-krachtige vastgoedbelegger die een investering in energiezuinigheid zomaar even aankan. Dat kan evengoed een gepensioneerd kleine zelfstandige zijn met één handelspand in de kern. De impact moet dus goed bekeken worden. Ik denk dat er in deze commissie immers ook een brede steun voor het beleid inzake de handelskernversterking, waaraan we zeker geen afbreuk mogen doen, bestaat.

Een tweede element is dat er op dit moment ook geen algemene verplichting bestaat voor het hebben van een EPC van bedrijfspanden. Ik ga er dan ook van uit dat het aantal handelspanden dat over een EPC beschikt eerder beperkt zal zijn. Het onmiddellijk operationeel maken van dit voorstel is dan ook niet eenvoudig omdat het niet mogelijk is op dit ogenblik.

Wat uw volgende vragen betreft, zoals ik al heb aangegeven, is het op dit moment nog niet aan de orde om uitspraken te doen over de concrete modaliteiten of de

mogelijke impact van een dergelijke maatregel. Collega Diependaele heeft inderdaad in de commissie Wonen vorige week al gereageerd op het voorstel. Ik heb begrepen dat hij er, voor wat de woninghuur betreft, geen voorstander van was. Maar voor wat handelshuur betreft, wil ik zelf het voorstel dus nader laten bekijken, alsook mogelijke alternatieven op het gedane voorstel. Ik koppel daar graag naar jullie over terug, nadat we dat onderzoekje daarrond gedaan hebben.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Dank u wel, minister. Ik ben alvast blij dat u het voorstel van Comeos verder wilt gaan onderzoeken. Ik begrijp dat uw collega Diependaele kritisch is en vreest voor de impact op de huurmarkt. Als het gaat over wonen, hebben we daar nu al tekorten, grote tekorten zelfs. Vandaar dat deze regering op het vlak van sociale en bescheiden woningen een aantal grote stappen wil gaan zetten.

Maar ik denk dat we, als het gaat over de niet-residentiële huurmarkt, het toch over een heel ander type van markt hebben, met een vrij ruim aanbod, maar ook met enorm veel potentieel naar verbetering als het gaat over de energie-efficiëntie van die woningen en gebouwen. Op een moment dat in Europa massaal wordt opgeroepen om investeringen te doen in energiebesparing, lijkt mij dit een goede incentive te zijn, gekoppeld aan een goed ondersteuningsbeleid vanuit het departement van uw collega Demir die ook niet-residentiële gebouwen bij renovatie-inspanningen wil ondersteunen.

Dit zou dus een belangrijke stap vooruit kunnen zijn bij het realiseren van de energiebesparing in de niet-residentiële gebouwen. De vraag is dan ook heel eenvoudig: wanneer verwacht u die analyse van VLAIO en anderen, en wanneer kunnen we doorgaan op dit voorstel?

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Dank u voor uw antwoord, minister. Ook ik vind het goed dat u het voorstel door VLAIO en door een aantal experts meer in de diepte laat bekijken. We hebben inderdaad tijdens de hoorzitting gezien dat er toch een zeer precair evenwicht is tussen de rechten en de plichten van de huurders en de verhuurders en dat het toch ook moeilijk is om in die wetgeving van de handelshuur eventueel meer flexibiliteit in te bouwen en dergelijke meer.

Een van de praktische zaken die ik nu al opgepikt heb van verhuurders, is dat zij bijvoorbeeld wel zouden willen renoveren en een grote energiezuinige renovatie doen van bijvoorbeeld een groot pand, maar dat daar verschillende bedrijven en zaken in zitten waarvan het contract niet op eenzelfde moment stopt. En die renovatie moet wel op hetzelfde moment gebeuren. En dan is eigenlijk het decreet rond de handelshuur niet flexibel om daar ergens met andere contracten te gaan werken, om op een bepaald moment die grote renovaties uit te kunnen voeren. Misschien is dat ook een aspect dat u kunt laten bekijken door VLAIO? Wij hebben inderdaad vorig jaar een hoorzitting georganiseerd en ook heel veel gesproken met de verschillende partijen. Het is zeer delicaat en absoluut niet gemakkelijk en ik denk dat het werk is voor echte experts.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dank u wel voor de bijkomende vragen. Ik heb het in mijn eerste antwoord gezegd en ik herhaal het graag: we gaan het vragen aan VLAIO en we gaan daar de tijd voor nemen die nodig is, maar ook niet meer dan nodig. Maar ik denk dat we goed moeten bekijken wat de handelshuur betreft, dat we die goed in kaart moeten brengen. Het kan niet de bedoeling zijn dat verhuurders bijvoorbeeld de basisprijs heel sterk gaan optrekken om te compenseren voor het gebrek aan indexatie later. Ik herhaal graag dat de opdracht is gegeven. Ze hebben me nog geen precieze timing gegeven, maar ik ga ervan uit dat het vrij snel moet kunnen en dat we dat dan ook kunnen terugkoppelen.

Ten slotte, er is inderdaad een grote contractuele vrijheid in de handelshuur die me in de praktijk ook vrij goed lijkt te werken. We zijn bereid om ook daar naar te laten kijken om de problemen die daar zouden zijn, ook mee in kaart te brengen bij het gevraagde onderzoekje naar aanleiding van jullie vraag en de voorstellen van Comeos. Dus, collega's, dat wordt later vervolgd.

Robrecht Bothuyne (cd&v): Dank u, minister, dat wordt inderdaad vervolgd. Ik hoop dat we er kort na de zomer op kunnen terugkomen. Ik denk dat het wel degelijk een heel groot potentieel heeft en ook dat, aangezien de handelshuurmarkt helemaal anders in elkaar zit dan de woninghuurmarkt, de risico's op huurprijsstijgingen klein zijn.

Anderzijds zijn er wel wat praktische en juridische belemmeringen in de handelshuurwetgeving en natuurlijk ook in de praktijk. Een handelaar die gevestigd is in een pand dat gerenoveerd wordt, moet misschien tijdelijk gaan verhuizen. Dus de impact daarvan op het terrein kan ook wel groot zijn. Het is goed dat u dit doorzicht laat bekijken en we kijken dan uit naar het resultaat daarvan in september. *(Opmerkingen van minister Jo Brouns en Maaïke De Vreese)*

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Ik dank u ook om het te bekijken en we gaan er later op verder.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maaïke De Vreese aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over steun aan Vlaamse bedrijven uit de Brexit Adjustment Reserve – 3372 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): De Vlaamse Regering heeft onlangs het Vlaamse BAR-kader (Brexit Adjustment Reserve) gefinaliseerd om de steun aan de getroffen ondernemingen te regelen. Vlaanderen heeft recht op 223 miljoen euro uit de Brexit Adjustment Reserve. Het gaat over bedrijven en organisaties die kunnen aantonen dat zij reeds voor de Brexit handeldreven met het Verenigd Koninkrijk en kunnen aantonen dat zij door de Brexit verliezen hebben geleden.

Deze Vlaamse Regering laat onze ondernemers niet in de kou staan en wil met dit kader de impact van de Brexit op onze bedrijven zo veel mogelijk counteren. De Vlaamse Regering had reeds eind 2020 een eerste tranche steunmaatregelen aangekondigd van 83 miljoen euro. Dit nieuwe kader maakt het mogelijk om het resterend bedrag van de BAR-middelen toe te wijzen. De steunaanvragers moeten hiervoor een aanvraag indienen bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO). Het was enorm belangrijk dat retroactieve kosten werden toegelaten. Want het merendeel van de ondernemingen en openbare entiteiten hebben reeds in hun voorbereidingen op de Brexit geïnvesteerd of kosten gemaakt. Op deze manier vallen ondernemingen die proactief maatregelen hadden getroffen, niet uit de boot.

Dankzij dit kader kunnen getroffen ondernemingen en openbare entiteiten tot 1 juli 2023 een aanvraag indienen bij VLAIO voor de referentieperiode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023. Voor bedrijven wordt er maximaal 80 procent van de aanvaarde kosten uitbetaald en voor openbare entiteiten is dat 100 procent.

Minister, kunt u toelichting geven over het nieuwe kader? Op welke manier zal er worden gecommuniceerd over dit kader?

Hoeveel ondernemingen hebben zich inmiddels bij VLAIO aangemeld voor ondersteuningsmaatregelen van de eerste tranche van 83 miljoen euro? Hoeveel van die middelen werden reeds uitbetaald? Wanneer zal de uitbetaling gebeuren voor de aanvragers? Hoeveel bedrijven deden reeds de vooraanmelding bij VLAIO?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Begin oktober 2021 is de BAR-verordening aangenomen. Echter veel van de Vlaamse ondernemingen hadden reeds voor deze datum voorbereidingen getroffen of kosten gemaakt om de impact van de Brexit op te vangen. Om aan deze vraag vanuit het ondernemersveld te voldoen, was het noodzakelijk om retroactieve kosten toe te laten, en deze ondernemingen niet te benadelen ten opzichte van de ondernemingen die zich niet voorbereid hebben en nu een aanvraag indienen om eventueel een vergoeding onder de BAR-regeling te ontvangen.

In de BAR-verordening werd aangegeven dat dit een mogelijkheid was. Maar aangezien de staatssteunregelgeving geen terugbetaling van retroactieve kosten toestaat, diende met de Europese Commissie besproken te worden hoe we alsnog de gemaakte kosten van deze ondernemingen kunnen vergoeden via de BAR. Na verschillende onderhandelingen met de Europese Commissie hebben we een kader uitgewerkt dat ook de koppeling maakt tussen de criteria van de BAR-verordening en die van het tijdelijk staatssteunkader COVID-19. Op 1 juni heeft de Commissie haar goedkeuring voor dit kader verleend waardoor we alsnog deze bedrijven kunnen steunen.

De communicatie omtrent dit nieuwe kader is via verschillende kanalen verlopen om zo snel mogelijk en zo breed mogelijk het publiek te bereiken. Zo zijn de ondernemingen geïnformeerd via e-mailupdates, via de kanalen van VLAIO en van Flanders Investment & Trade (FIT), via sociale media en ten slotte ook via de sectorfederaties van de hardst getroffen sectoren, die op hun beurt de informatie verspreid hebben onder hun leden. Tijdens de FIT-exportdagen, die hebben plaatsgevonden van dinsdag 21 juni tot en met donderdag 23 juni, was het BAR-team van VLAIO ook in de Brexitruimte te vinden en waren er heel wat ondernemers die inlichtingen zochten over handeldrijven met het Verenigd Koninkrijk en daarbij ook info kregen over het aanbod Brexitondersteuningsmaatregelen.

Uw tweede vraag, dan. Via de verschillende kanalen via dewelke informatie over de ondersteuningsmaatregelen is verdeeld, zijn er tot op heden 393 aanmeldingen geweest. Via het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) kregen 35 bedrijven in 2021 steun voor in totaal 600.000 euro. De oproep van dit jaar, 2022, is momenteel in behandeling. Via FIT kregen tot op heden 207 bedrijven steun voor in totaal 2.070.000 euro. Via VLAIO waren er 85 BAR-aanvragen in 2022, die momenteel in behandeling zijn. Er werden 34 aanvragen voor de Brexit-veerkracht-subsidie in 2021 goedgekeurd, waarbij voor een bedrag van 1.311.595 euro aan subsidies zijn uitgekeerd. De dossiers van 2022 zijn momenteel ook in behandeling.

En dan uw laatste vraag, collega De Vreese. Vooralsnog hebben 85 ondernemingen een vooraanmelding ingediend voor de BAR-subsidie. Deze zijn nu allemaal in behandeling. De uitbetaling van de dossiers gebeurt na rapportering van bewijsstukken voor de gemaakte kosten. Als gevolg is de uitbetalingstermijn zeer variabel en in grote mate afhankelijk van de aanvrager zelf. Na indiening van het bewijsmateriaal via rapportering is er een periode van maximum vier tot vijf weken voorzien voor de finale controle en de uitbetaling. Alle goedgekeurde steun moet, zoals aangegeven in de verordening, worden uitbetaald voor het einde van het projectprogramma, namelijk 31 december 2023.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maike De Vreese (N-VA): Bedankt, minister, ook voor de vele cijfers die u me vandaag geeft. Brexit, covid, de Oekraïne-crisis ... onze ondernemers hebben de laatste tijd al voor heel wat uitdagingen gestaan. Ook deze middelen moeten efficiënt ingezet worden, en zullen een welkome hulp zijn voor hen. Dat de middelen snel en efficiënt worden toebedeeld, is belangrijk, maar evengoed de controle die door VLAIO op een deftige manier moet kunnen gebeuren. En zoals we ze kennen, gebeurt dat inderdaad vaak zeer snel en efficiënt. Een dikke pluim ook daarvoor aan onze VLAIO-medewerkers.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Die felicitaties worden genoteerd, maar ik maak ze ook nog graag een keer over, want ze hebben inderdaad, ook in het kader van corona, heel snel en efficiënt gehandeld. Ze doen dat nu opnieuw. Ik denk dat die waardering op zijn plaats is.

De voorzitter: Er is waardering namens de hele commissie richting VLAIO.

De vraag om uitleg is afgehandeld.